

21.07.2020

2020 YÜKSEKÖĞRETİM KONTENJANLARINA İLİŞKİN AÇIKLAMA

- 2020 yılı Kontenjanları Belirlenirken Yükseköğretim Eğitim Programları Danışma Kurulu'nun Görüşleri Alındı

Bilindiği üzere geçen sene “bir ilk olarak” kontenjanların belirlenmesinde kamu ve özel sektör temsilcilerinin de bulunduğu “Yükseköğretim Eğitim Programları Danışma Kurulu”nun sunduğu öneriler dikkate alınmıştır.

Yeni YÖK'ün bünyesinde yetki paylaşımı anlayışı sonucu oluşturulan ve yasal zemine kavuşan bu Kurul'da Hazine ve Maliye Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği temsilcileri bulunmaktadır.

Bu yıl da 2020 yılı kontenjan planlaması yapılırken Yükseköğretim Eğitim Programları Danışma Kurulu tarafından sunulan öneriler katılımcı bir anlayışla dikkate alındı.

-YKS'ye Başvuran Aday Sayıları

2019 YKS'ye başvuran aday sayısı **2 milyon 528 bin 116** iken bu yıl için başvuran aday sayısı **2 milyon 436 bin 958** olmuştur.

Geçen sene lise son sınıf düzeyinde YKS'ye başvuran aday sayısı **983 bin 710** iken bu yıl **894 bin 187**'dir.

Bununla birlikte, 2018 YKS'ye başvuran adaylar içinde daha önce bir programa yerleşmiş olan aday sayısı **397 bin 614**, 2019-YKS'de bu aday sayısı **374 bin 806**'ya, bu yıl ise **335 bin 347**'ye gerilemiştir. Daha önce bir programa yerleşen ve öğrenciliği devam edenlerin tekrar sınava başvuru sayısında “artışın” değil “azalışın” gözlemlenmesi, 2018 yılında uygulamaya konulan YKS ile yerleşen öğrencilerin önceki yıla göre buldukları programlardaki memnuniyet oranında bir iyileşme gerçekleştiğini ve bunun bu yıl da devam ettiğini göstermektedir. Bu veriler önemlidir ve **Yeni YÖK'ün kurguladığı muhakeme ve analiz kabiliyetini öne çıkaran YKS'nin ve rasyonel kontenjan planlamasının başarısının göstergelerinden birisidir.**

- 2020 Yılı Kontenjanları

Ülkenin ihtiyacı, istihdam imkânları, yükseköğretim kurumlarının kapasitesi, öğrenci temayülleri ve yükseköğretimde niteliği artırma önceliği gibi dikkate alınan çok sayıda parametreler doğrultusunda (uzaktan öğretim dahil, olmak üzere), önlisans ve lisans düzeyinde örgün öğretim programları için 2019 yılında **834 bin 509** kontenjan belirlenmiş idi. Bu yıl ise örgün programlar için (uzaktan öğretim dahil, okul birincisi kontenjanları hariç olmak üzere) belirlenen toplam kontenjan **845 bin 909** oldu.

2020 Yükseköğretim Kurumları Sınavı'nda (YKS) örgün programlarda:

Devlet üniversitelerinde okul birincisi kontenjanları hariç **282 bin 402** ön lisans, **345 bin 997** lisans, **23 bin 486** özel yetenek olmak üzere **toplam 651 bin 885** kontenjan ayrıldı.

Vakıf yükseköğretim kurumlarında **76 bin 268** ön lisans, **87 bin 838** lisans, **4 bin 44** özel yetenek olmak üzere **toplam 168 bin 150**, KKTC ve diğer üniversitelerde **3 bin 643** ön lisans, **11 bin 211** lisans, **294** özel yetenek olmak üzere **toplam 15 bin 148** kontenjan verildi.

Devlet Üniversitelerinde örgün programların kontenjanları geçen seneye göre aynı düzeyde kalmış iken vakıf üniversitelerinde kontenjanlar kayda değer bir oranda artmıştır.

Buna göre; örgün programlarda ön lisansta **362 bin 313**, lisansta **445 bin 246**, özel yetenekte **27 bin 824** olmak üzere **toplamda 835 bin 383** kontenjan bulunmaktadır.

Açıköğretim Fakültelerine ise 2020 yılında **151.350** kontenjan verilmiştir. 2019 yılındaki açıköğretim kontenjanları **172.125**, 2018 yılında ise **193.250** idi. YÖK'ün açık öğretim programlarında tedrici bir şekilde azaltmaya gittiği görülmektedir. Yeni YÖK konseptiyle, açıköğretim kontenjanlarında da örgünde olduğu gibi yeni bir planlamaya geçilmiştir. Bunda istihdam ve taleplerin dikkate alınması kadar Yeni YÖK'ün başlatmış olduğu açıköğretim ile ilgili son dört senedir sürdürülen nitelik artırıcı düzenleme sürecinin devamına yönelik politikalar da rol oynamıştır. Geçen sene kamuoyuna beyan ettiğimiz gibi her yıl açıköğretimin özünde olan “hayat boyu öğrenme” fonksiyonu daha fazla belirgin hale getirilecek ve açıköğretim programlarıyla ilgili son yıllarda artan olumlu algı daha da üst düzeye çıkarılacaktır.

Açıköğretim kontenjanları dahil olmak üzere tüm kontenjanların toplamı 997.259 olmuştur.

- Yükseköğretim Eğitim Programları Danışma Kurulu'nda Programlara Verilecek Kontenjanlar Değerlendirildi

Ülkemizin insan gücü ihtiyaç projeksiyonlarının incelendiği, istihdam odaklı yaklaşımların tartışıldığı Yükseköğretim Eğitim Programları Kurulunda, önlisans ve lisans programları kontenjanlar belirlenmeden önce değerlendirilmiştir.

Geçen sene Sağlık Bakanlığı yetkililerinin, sağlık programlarının tedrici olarak azaltılması yönündeki görüş ve önerileri doğrultusunda sağlık alanı ile ilgili programlarda yeni bir planlamaya geçilmiş idi. Aynı yaklaşım bu sene de devam ettirilmiş ve Kurul, bu sene sağlık alanındaki önlisans programları kontenjanlarında birinci ve ikinci öğretim için üst limitler olmasını ve tedrici olarak bu programların kontenjanlarının düşürülmesine devam edilmesini YÖK'e önermiş YÖK Genel Kurulu da bu öneriyi hayata geçirmeye karar vermiştir.

Uygulama ağırlıklı sağlık programlarının Vakıf Yükseköğretim Kurumlarında ve KKTC Üniversitelerinde ikiden fazla farklı adla açılmış olması durumu (Türkçe birinci öğretim, Türkçe ikinci öğretim, İngilizce birinci öğretim,...) ile aynı üniversitenin farklı birimlerinde (hem fakülte hem yüksekokul) aynı programın çoğaltılması durumları da Kurul'da görülmüştür. Bu durumdaki program sayısının en fazla iki olması, ayrıca aynı üniversitenin farklı birimlerinde (fakülte ve yüksekokul) aynı isimli ve aynı muhtevalı program bulunması durumunda sadece birisindeki programa kontenjan verilmesi yönündeki önerileri de dikkate alınmıştır. Önümüzdeki sene bu yaklaşım diğer programlar için de “genişleyerek devam edecek” ve Kurul'un kontenjanları belirlemeye ilişkin rolü artarak sürecektir. (Doğru olan da memleketimizin kalkınması ve refahı ile doğrudan ilişkili olan kontenjan belirleme sürecinin geniş katılımı hedefleyen yetki paylaşımı çerçevesinde sürdürülmesidir.) Ayrıca Kurul, mühendislik programlarına ilişkin de bazı önerilerde bulunmuş ve bu öneriler de YÖK tarafından dikkate alınarak kabul edilmiş, mühendislik programlarının kontenjanı geçen sene **77.460** iken bu sene **71.235** olarak belirlenmiştir. Örneğin geçen seneki inşaat mühendisliği toplam kontenjanları 12070 iken bu sene 8271 olarak belirlenmiştir.

Yükseköğretim programlarının kontenjanlarının belirlenmesinde istihdam faktörü dışında programdaki öğretim üyesi/elemanı sayıları, doluluk oranı, bölgesel farklılıklar, hasta sayısı ve hastalık çeşitliliği, kültürel ortamlar ve yurt imkanları, vakıf üniversiteleri için AR-GE harcamaları gibi parametreler de dikkate alınarak rasyonel bir planlama yapılmıştır.

Bazı sağlık programlarındaki kontenjanlar ise şu şekilde gerçekleşmiştir: Tıp programında **16 bin 448**, Diş Hekimliği'nde **7 bin 752**, Eczacılık'ta **3 bin 893**, Ebelik'te **4 bin 74** , Hemşirelik'te ise **16 bin 239**.

-TYT'den 200 ve Üzeri Puan Alan Adaylar Geçen Yıllık Puanlarını Kullanabilecek

2018 YKS 'de duyurulan ve ilk defa 2018 yılında uygulanan TYT 'den 200 ve üzeri puan alan adayların YKS 'ye başvuru yapması şartıyla, 2020-YKS'de TYT 'ye girmeden 2019 yılı puanlarını kullanabilmeleri ile ilgili uygulama bu yıl da devam ediyor.

2020 YKS 'de TYT 'den 200 ve üzeri puan alan adayların YKS 'ye başvuru yapması şartıyla TYT 'ye girmeden bir önceki seneye ait yani 2019 TYT puanlarını kullanabilmeleri ile ilgili uygulama kapsamında **12.239** aday başvuru yapmıştır.

Yine aynı uygulama çerçevesinde, hem 2019 YKS hem de 2020 YKS 'ye giren adaylar için bu kuralın nasıl uygulanacağı 2020 YKS Başvuru Kılavuzu'nda yer almaktadır.

- Özel Yetenek Sınavıyla Öğrenci Alan Öğretmenlik Programlarında Başarı Sırası İlk Kez Bu Yıl Uygulanıyor...

Bilindiği üzere geçtiğimiz yıllarda merkezi yerleştirme ile öğrenci alan Öğretmenlik programlarında başarı sırası şartı ilgili puan türünde 300 bin olarak belirlenmişti. Ancak özel yetenek sınavı ile öğrenci alan öğretmenlik programları için merkezi yerleştirme sınavı ile öğrenci alanların aksine başarı sırası şartı bulunmuyordu. YÖK olarak 2018 ve 2019 YKS kılavuzlarında diğer öğretmenlik programlarında olduğu gibi özel yetenek sınavı ile öğrenci alan öğretmenlik programlarına da başarı sırası şartı getirileceğini **bu sene sınava girecek öğrenciler için 2 sene önce duyurulmuştu**. Geçen seneki YKS sonuçlarına göre özel yetenek sınavı ile öğrenci alan bazı öğretmenlik programlarında en düşük başarı sırası maalesef **1 milyon 761 bin** civarındadır. Öğretmenlik programlarının büyük çoğunluğu en düşük 300 bininci sıradan öğretmen adayı kaydederken yine öğretmen adayı yetiştirecek olan bazı programlar için geçen sene 1 milyon 761 bininci sıradan öğrenci alınmasının pedagojik bakımdan izahı zordur. Özel yeteneğin “müzik, resim gibi alanlardaki önemi de dikkate alınarak makul ve rasyonel bir oran belirlenmeye çalışılmış ve bu başarı sırası (diğer merkezi sınavlar ile öğrenci alan öğretmenlik programlarındaki **300 bine mukabil) 800 bin** olarak belirlenmiştir. Zira bu programlar sadece müzik, resim,... programları değil aynı zamanda da öğretmenlik programlarıdır.

Bu programlar 800 bini aşma şartıyla yine “özel yetenek sınavı ile öğrenci almaya devam edeceklerdir”. Diğer bir ifade ile 2020-YKS’de özel yetenek sınavı ile öğrenci alan öğretmenlik programlarına başvuru yapabilmeleri için TYT’de en düşük 800 bininci başarı sırası şartı uygulamaya konulmuştur. Bu başarı sıralamasını aşan adaylar için özel yetenek şartı yine devam edecektir. Böylece kaliteli eğitim için başarıyı ve niteliği önceleyen tedrici ve daimi tekamül esaslı düzenlemelerle sistemde olumlu sonuçların alınması hedeflenmiştir.

- Eczacılık ve Diş Hekimliğinde ilk kez Başarı Sırası Şartı Uygulanıyor

Yeni YÖK’ün yükseköğretim sistemine kazandırdığı ve toplumda geniş bir mutabakat ile kabul gören bazı programlar için getirdiği başarı sıralaması şartı son yıllarda akademinin ve paydaşların tasvibini ve takdirini kazanacak nitelikte olumlu sonuçlar üretmektedir. Bu sene başarı sıralaması şartının kapsamı, akademinin ve paydaşların görüşleri ve ısrarlı teklifleri doğrultusunda bu sene genişletildi. Bu kapsamda bu yıl için ilk kez başarı sırası şartı getirilen iki program Eczacılık ve Diş hekimliği programları oldu. Eczacılık için en düşük başarı sırası şartı 100 bin, Diş Hekimliği içinse 80 bin olarak belirlenmiş ve makul bir süre önce kamuoyuna duyurulmuştu. Bu aynı zamanda kendi içinde bir kontenjan planlaması amacını da barındırmaktadır.

-Hukuk Fakültelerinde Başarı Sırası Şartı Güncellendi

Başta Adalet Bakanlığımız olmak üzere paydaşlarımızın görüşleri dikkate alınarak geçen sene 190 bin olan başarı sıralaması şartı bu sene için 125 bin olarak kabul edilmiş ve makul bir süre önce kamuoyuna duyurulmuştu. Bu sene Hukuk fakültelerine kayıt olacaklar için önemli bir değişiklik daha söz konusudur. Yeni YÖK’ün son beş yıldır üzerinde durduğu ve gündemde tuttuğu “meslek icra sınavı” da Yargı Reformu kapsamında yasal zemine kavuşmuştur. Dolayısıyla hukuk eğitimi artık hem girdi hem çıktı esaslı bir değerlendirmeye kavuşmuştur ki bu hukuk eğitimi için Yeni YÖK anlayışının sağladığı önemli bir kazanımdır. Önümüzdeki yıldan itibaren meslek icra sınavının diğer bazı programlar için de getirilmesine yönelik yasal düzenleme yapılmasının sistem için kalite bağlamında olumlu sonuçlar üreteceğine inandığımızı tekraren ifade ediyoruz. Hukuk fakültelerinin kontenjanları bu yıl **16 bin 327** olarak belirlenmiştir.

- Diğer Bazı Programlarda Kontenjanların Durumu

Yapılan değerlendirmeler ve rasyonel planlamalarla diğer bazı programlar için belirlenen örgün öğretim kontenjanları ise şöyledir:

Ziraat-Tarım ve Doğa Bilimleri fakültelerinin mühendislik dışı programlarının kontenjanı **6 bin 467**.

Mimarlık programlarının kontenjanı **7 bin 985**.

Mühendislik programlarının kontenjanı **71 bin 244**.

Temel Bilimlerde kontenjan **10 bin 622**.

İlahiyat-İslami İlimler Fakültelerinde kontenjan **19 bin 353** oldu.

-YÖK'ün Girişimiyle Bu Sene Daha Fazla Öğrenci Burslu Okuyacak

Bilindiği üzere YÖK kararı ile vakıf üniversitelerinin tüm programlarına ilk yüzde on dilimde yerleşen öğrenciler, burslu olarak okutulmakta idi. Bu yıl YÖK'ün girişimi ile başlatılan bir süreç ile bu oran yüzde **%15'e çıkarıldı ve daha da önemlisi bu oran yasal güvence altına alındı**. Öğrenci dostu YÖK'ün bu girişimi öğrencilere önemli bir kazanım sağladı ve bu sene yaklaşık **11 bini aşkın** öğrenci daha YÖK'ün girişimi ile ücretsiz eğitim imkanına sahip oldu. Yeni YÖK olarak eğitimin başarıyla ilişkili olarak fırsat eşitliği ve sosyal adalet anlayışı üzerinde yükselmesi ve başarılı öğrencilerin desteklenmesi gerektiğine inanıyor ve kararlarımızda buna dikkat ediyoruz.

- YKS Tercih Kılavuzunda Bu Yıl da Geleceğin Meslekleri Bulunuyor

Yükseköğretim Kurulu tarafından 2019-YKS tercih kılavuzunda üniversitelerimizde geleceğin meslekleri olarak kabul edilen “Bilgi Güvenliği Teknolojisi, Yapay Zeka Mühendisliği, Yazılım Geliştirme, Dijital Medya ve Pazarlama, Hibrid ve Elektrikli Taşıtlar Teknolojisi, Çok Boyutlu Modelleme ve Animasyon gibi lisans ve önlisans programlarına da yer verilmiş idi. Bu yıl bu listeye İnsansız Hava Aracı Teknolojileri ve Operatörlüğü, Engelliler İçin Destek Programı, Yapay Zeka ve Veri Mühendisliği gibi programlar da eklendi.

YÖK, yetki devri ve paylaşımını önceleyen, şeffaflık ve hesap verebilirliği ilke edinen, düzenleyici kararlarında fırsat eşitliği ve sosyal adalet kavramlarına dikkate alan, sisteme değer katan projeleri ile yükseköğretim politikaları oluşturan ve uygulayan, yükseköğretim sistemine öncelikli alanlar kavramını hem teoride hem pratikte sokan, Türkiye'nin üniversite sistemine çeşitlilik, tematik üniversite ve misyon farklılaşmasını kazandıran bir kurum olarak; kontenjan planlamasında da ülke ihtiyaçlarını ve kamu yararını öncelemeye ve rasyonel kontenjan planlamasına devam edecektir.

2020-YKS KONTENJAN TOPLAMLARI*				
	TABLO 3 (Önlisans)	TABLO 4 (Lisans)	TABLO 5 (Özel Yetenek)	Genel Toplam
Devlet	290.157	348.037	23.486	661.680
Vakıf	76.969	87.838	4.044	168.851
KKTC-Diğer Yurt Dışı Üniversiteler	3.643	11.441	294	15.378
Toplam	370.769	447.316	27.824	845.909

*Örgün ve Uzaktan öğretim kontenjanı dahil, okul birincileri kontenjanı hariçtir.

2020 YKS AÇIKÖĞRETİM KONTENJAN TOPLAMLARI				
		TABLO 3 (Önlisans)	TABLO 4 (Lisans)	Genel Toplam
Açıköğretim	Devlet	111.450	39.900	151.350

BİR YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMINDA ÖĞRENİM GÖREN VE YKS'YE BAŞVURAN ADAY SAYISI*		
2018	2019	2020
397.614	374.806	335.347

“Bu verilerde, yapılacak çalışmalar neticesinde cüz’i değişiklikler olabilir”